

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий Інститут філології та журналістики
Кафедра журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту

Ольга ШАРАГІНА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КРИМСЬКОТАТАРСЬКІ МЕДІА»

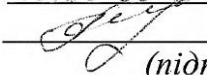
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

освітній рівень	Магістр
галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність (спеціалізація)	061 Журналістика
освітня програма	061 «Журналістика»
тип дисципліни	Обов'язкова

РОЗРОБНИК силабусу: Юксель Гаяна Заїрівна, доктор філологічних наук, доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 2 від 19.03.2024

Завідувач кафедри Анжеліка Досенко
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Журналістика»

Кандидат наук із соціальних
комунікацій, доцент

 Анжеліка ДОСЕНКО
(підпис)

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Назва навчальної дисципліни, код в ОНП	«Кримськотатарські медіа», ОК 5
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2 рік, III семестр
Обсяг навчальної дисципліни: – кількість кредитів – загальна кількість годин аудиторних за видами занять: – практичні заняття – самостійна робота	2 кредити
	72 годин
	III семестр: 16 годин лекції + 16 годин семінарські
Вид підсумкового (семестрового) контролю	III семестр – екзамен
Інформація про консультації	Консультації: Щопонеділка 11.20-12.00, вул. Дж.Маккейна, 33, каб. 414
Мова викладання	Українська
Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Юксель Гаяна Заїрівна, кандидатка філологічних наук, доцентка
Контактна інформація викладача	yuksel.hayana@tnu.edu.ua
Покликання на си́лабус на вебсайті Університету	
Формат проведення дисципліни	Змішаний/ Очний та Дистанційний (online, Google Classrom) - навчальна дисципліна.
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Анотація дисципліни. Курс «Кримськотатарські медіа» є нормативною дисципліною зі спеціальності 061 Журналістика, яка викладається у III семестрі в обсязі 72 годин / 2 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів: «Становлення кримськотатарських медіа», «Сучасний стан кримськотатарських медіа».</p> <p>Навчальним планом передбачено в рамках курсу для денної форми навчання 30 години аудиторних занять (16 годин лекційних і 14 години семінарських), 42 годин самостійної роботи.</p> <p>Мета вивчення дисципліни: формування в студентів уявлення про історичні закономірності розвитку національної кримськотатарської журналістики та національної системи ЗМІ, вивчення найважливіших історичних етапів її розвитку; з'ясування традицій національної журналістики та головних чинників її розвитку; визначення ролі і місця журналістики в розвитку спадщини кримськотатарського народу, функції журналістики як національної скарбниці.</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню цілей вивчення дисципліни через реалізацію загальних компетентностей (ЗК), спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (СК) та програмних результатів навчання (РН).</p>	

Головні завдання дисципліни –

- ознайомити студентів з процесом виникнення та розвитку кримськотатарської журналістики як суспільного інституту (у зв'язку з економікою, політикою та іншими суспільними явищами);
- розкрити закономірності розвитку національної журналістики;
- визначити роль національної журналістики в ідейно-політичному та культурно у процесі;
- навчити аналізувати особливості літературної майстерності національних публіцистів;
- висвітлити напрямки найважливіших періодичних видань ХІХ–ХХ століть;
- збагатити студентів знанням фактів історії національних кримськотатарських ЗМІ;
- підвищити професійний рівень майбутніх журналістів;
- ознайомити студентів з історичним розвитком національних ЗМІ в Україні;
- забезпечити глибоке осмислення студентами конститутивних ознак національної журналістики в процесі збереження національної спадщини на тлі історичних подій в житті кримськотатарського народу,
- вивчити періодизацію національної кримськотатарської журналістики,
- забезпечити розуміння історичного формування системи національних органів масової інформації;
- на історичних прикладах домогтися розуміння студентами величезних досягнень національної журналістики, сприйняття цінності слова як засобу впливу на масову свідомість і формування в її межах цілеспрямованих дискурсів;
- показати боротьбу кримськотатарських журналістів за збереження національної ідентичності в умовах тиску та Депортації;
- вивчити історію боротьби національної журналістики за право на існування;
- дати розуміння дієвості та ефективності діяльності національних журналістів;
- засвоїти студентами головні поняття про етапи становлення та шляхи розвитку національної кримськотатарської журналістики.

Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню **цілей** через реалізацію загальних компетентностей (ЗК), спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (СК) та програмних результатів навчання (РН).

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програмні результати навчання (РН)

РН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН08. Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.

Пререквізити. Вивчення дисципліни «Кримськотатарські медіа» спирається на знання студентів із курсів «Історія журналістики», «Жанри журналістики», «Міжнародна журналістика», «Філософія», «Регіональні медіа».

Постреквізити. Курс «Кримськотатарські медіа» належить до професійно зорієнтованих навчальних дисциплін, вивчення яких допоможе глибше опанувати майбутню професію, допоможе бачити історичні процеси в комунікаційному середовищі.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
Л		п/ла б.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Становлення кримськотатарських медіа.					
Лекція 1. Зародження кримськотатарської журналістики.		2		2	6
Лекція 2. Діяльність Ісмаїла Гаспринського.		2		2	5
Лекція 3. Кримськотатарські видання першої треті XX століття.		2		2	5
Лекція 4. Медіа Криму в період Другої світової війни. Депортація 1944 року.		2		2	5
Разом за розділом 1		8		12	21
Розділ 2. Сучасний стан кримськотатарських медіа.					
Лекція 5. Відродження кримськотатарської преси після Депортації 1944 року.		2		2	5

Лекція 6. Національні ЗМІ після повернення народу на історичну Батьківщину після Депортації.		2		2	5
Лекція 7. Кримськотатарські національні ЗМІ після окупації Криму Російською Федерацією 2014 року.		2		2	6
Лекція 8. ЗМІ та засоби соціальної комунікації кримськотатарської діаспори.		2		2	5
Разом за розділом 2		8		8	21
Разом годин		16		16	43

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/ла б.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Разом годин					

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми / Формат завдання
Лекційні заняття	
Розділ 1. СТАНОВЛЕННЯ КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ МЕДІА.	
Лекція 1. Зародження кримськотатарської журналістики. Соціально-політична ситуація в Криму наприкінці XIX століття. Крим в статусі Таврійської губернії в складі Російської імперії. Анексія Криму 1783 р. Міграційні процеси, які пов'язані з виїздом корінного кримськотатарського	1. Ознайомитися із лекційним матеріалом. 2. Створити конспект лекції. Основна література: [1-7]

<p>народу з території Криму в Румунію, Болгарію, Османську Імперію. “Чорне” століття. Загальна ситуація в культурі та освіті кримських татар.</p>	<p>Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>Лекція 2. Діяльність Ісмаїла Гаспринського.</p> <p>Формування нової кримськотатарської інтелігенції наприкінці XIX століття. Рух Младотатар. Біографія ісмаїла Гаспринського. Зародження кримськотатарської преси. Просвітницька діяльність Ісмаїла Гаспринського, вклад в розвиток національної преси, культури, освіти, літератури. Газета «Терджиман» («Перекладач»).</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом. 2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>Лекція 3. Кримськотатарські видання першої треті XX століття.</p> <p>Розвиток національної преси в 1920-1930 роках XX століття. ЗМІ в період Кримської АРСР (1921-1941 р.) Газети й журнали в у період Кримської АРСР (1921-1941 р.) Національна преса. Виникнення радіо в Криму. .</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом. 2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>Лекція 4. Медіа Криму в період Другої світової війни. Депортація 1944 року.</p> <p>Преса окупованих територій (1941-1944). ЗМІ Криму в період Другої світової війни. Радянська преса. Радіо в період Другої світової війни. Пропаганда й її методи. Газети й журнали в радянський період. Преса. Радіо.</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом. 2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>Розділ 2. СУЧАСНИЙ СТАН КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ МЕДІА.</p>	
<p>Лекція 5. Відродження кримськотатарської преси після Депортації 1944 року.</p> <p>Кримськотатарські ЗМІ та самвидав періоду національного руху за повернення в Крим. Національні ЗМІ в місцях Депортації в період Радянської влади (1945-1989). Боротьба кримськотатарського народу за повернення в Крим. Самвидав. Видання на території країн Середньої Азії: газета “Яньи Дунья”, журнал “Йилдиз”.</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом. 2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>

<p>Лекція 6. Національні медіа після повернення народу на історичну Батьківщину після Депортації</p> <p>Медіа та період Незалежності України (1990 – дотепер). Розвиток кримськотатарські ЗМІ після повернення народу на рідну Батьківщину в 1980-2010 роках. Система національних ЗМІ. Радіо. Телебачення. Виникнення й розвиток Інтернет-журналістики.</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом.</p> <p>2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>Лекція 7. Кримськотатарські національні медіа після окупації Криму Російською Федерацією 2014 року</p> <p>Тиск та репресії по відношенню до національних медіа. Вимушена міграція. Створення пропагандистських ЗМІ російською владою. Порушення прав журналістів в умовах окупації Криму. Громадянська журналістика. Діяльність відомих осіб в медійному середовищі. Ненасильницький спротив окупації та його відображення в медійному середовищі. Становлення комунікаційного зв'язку з материковою Україною та захист прав громадян України на території тимчасово окупованого Криму.</p> <p>Медійне середовище Криму після повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Повний контроль за медійним середовищем Криму. Пропагандистська праця. Порушення прав громадянських журналістів в умовах війни та окупації Криму.</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом.</p> <p>2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>Лекція 8. Медіа кримськотатарської діаспори.</p> <p>Міграційні процеси після анексії Криму російською імперією 1783 року. Формування кримськотатарської діаспори (XVIII – XXI століття). Видання кримськотатарської діаспори в Румунії, Туреччині, США. Міграційні процеси після окупації Криму 2014 року. Медійне середовище кримських татар та засоби зв'язку та комунікації.</p>	<p>1. Ознайомитися із лекційним матеріалом.</p> <p>2. Створити конспект лекції</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
Семінарські заняття	
Розділ 1. СТАНОВЛЕННЯ КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ МЕДІА.	
<p>СЗ 1. Зародження кримськотатарської журналістики</p> <p>Теми для обговорення:</p>	<p>1. Опрацювати (усно) запропоновані питання.</p> <p>2. Підготувати відповіді, розкрити зміст кожного питання.</p>

<p>1. Соціально-політична ситуація в Криму наприкінці ХІХ століття.</p> <p>2. Анексія Криму 1783 року та її наслідки для кримськотатарського народу.</p> <p>3. Міграційні процеси серед кримських татар та їхній вплив на розвиток культури.</p> <p>4. Стан освіти та культури кримських татар у ХІХ столітті.</p> <p>Завдання для студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати доповідь про культурні зміни в Криму після анексії 1783 року. - Провести аналіз соціально-політичних умов, що вплинули на виникнення кримськотатарської журналістики. 	<p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>СЗ 2. Діяльність Ісмаїла Гаспринського Теми для обговорення:</p> <p>1. Біографія Ісмаїла Гаспринського та його вплив на формування кримськотатарської інтелігенції.</p> <p>2. Роль газети «Терджиман» у розвитку кримськотатарської преси.</p> <p>3. Просвітницька діяльність Ісмаїла Гаспринського в контексті національної культури та освіти.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати доповідь про роль Гаспринського у просвіті кримських татар. - Обговорити значення газети «Терджиман» для кримськотатарського народу. 	<p>1. Опрацювати (письмово) запропоновані питання.</p> <p>2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання.</p> <p>3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання.</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>СЗ 3. Кримськотатарські видання першої треті ХХ століття.</p> <p>Теми для обговорення:</p> <p>1. Національна преса в період Кримської АРСР (1921-1941).</p> <p>2. Виникнення радіо в Криму та його вплив на кримськотатарську громаду.</p> <p>3. Роль газет та журналів у формуванні національної свідомості кримських татар.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Провести порівняльний аналіз різних кримськотатарських видань 1920-1930 років. - Дослідити вплив радіо на кримськотатарську культуру в цей період. 	<p>1. Опрацювати (письмово) запропоновані питання.</p> <p>2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання.</p> <p>3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання.</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>

<p>СЗ 4. Медіа Криму в період Другої світової війни та депортація 1944 року Теми для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність преси на окупованих територіях Криму під час Другої світової війни. 2. Роль радянської пропаганди та методи її впровадження через ЗМІ. 3. Вплив депортації 1944 року на кримськотатарську культуру та медіа. <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обговорити, як депортація 1944 року вплинула на кримськотатарську журналістику. - Підготувати аналіз пропагандистських методів, використовуваних радянськими ЗМІ в цей період. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати (письмово) запропоновані питання. 2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання. 3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання. <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
Розділ 2. СУЧАСНИЙ СТАН КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ МЕДІА.	
<p>СЗ 5. Відродження кримськотатарської преси після Депортації 1944 року.</p> <p>Теми для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Самвидав та національні медіа в період національного руху за повернення в Крим. 2. Кримськотатарські видання в місцях депортації: газета «Янъи Дунья», журнал «Йилдиз». 3. Роль кримськотатарської преси у боротьбі за повернення на історичну Батьківщину. <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати доповідь про роль самвидаву у кримськотатарському національному русі. - Провести аналіз видань «Янъи Дунья» та «Йилдиз» як інструментів збереження національної ідентичності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати (письмово) запропоновані питання. 2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання. 3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання. <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>СЗ 6. Національні медіа після повернення кримськотатарського народу на Батьківщину.</p> <p>Теми для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток кримськотатарських медіа після повернення на Батьківщину (1990-ті – 2010-ті роки). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати (письмово) запропоновані питання. 2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання. 3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання.

<p>2. Радіо, телебачення та виникнення інтернет-журналістики в кримськотатарській медіасфері. 3. Роль національних медіа в період незалежної України.</p> <p>Завдання: - Провести дослідження про розвиток кримськотатарського радіо та телебачення. - Дискусія: Як Інтернет-журналістика змінила медіапростір кримських татар після 1990 року?</p>	<p>png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання.</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>СЗ 7. Кримськотатарські медіа після окупації Криму Росією у 2014 році.</p> <p>Теми для обговорення: 1. Репресії проти кримськотатарських національних ЗМІ після окупації Криму. 2. Вимушена міграція та створення нових медіаплатформ для кримськотатарської громади.</p> <p>Завдання: - Підготувати доповідь про порушення прав журналістів в умовах окупації Криму. - Обговорити роль медіа у відображенні спротиву окупації та захисті прав кримськотатарського народу.</p>	<p>1. Опрацювати (письмово) запропоновані питання. 2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання. 3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання.</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>
<p>СЗ 8. Громадянська журналістика в Криму після 2014 року</p> <p>Теми для обговорення: Зробіть огляд медіаресурсів кримської громадянської журналістики. Проаналізувати основні теми, які висвітлюються у таких медіа, особливо: - захисту прав людини; - політичних подій та окупації Криму. Зробіть висновок, які теми є пріоритетними для медіа громадянської журналістики та чому.</p> <p>Завдання: - Підготувати відповідь про порушення прав журналістів в умовах окупації Криму. Обговорити роль громадянської журналістики у відображенні спротиву окупації та захисті прав українського та кримськотатарського народів.</p>	<p>. Опрацювати (письмово) запропоновані питання. 2. Підготувати відповідь, розкрити зміст питання. 3. Відповідь (до 2 стор. в форматі Word або pdf., jpg., png.) завантажити у розділ "Відповідь" до цього завдання.</p> <p>Основна література: [1-7] Додаткова література: [8, 9] Інформаційні ресурси: [1, 2]</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	
Самостійна робота – 15 балів	
Розділ 1. МІЖНАРОДНА ЖУРНАЛІСТИКА. ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-політична ситуація в Криму наприкінці XIX століття. 2. Зародження кримськотатарської преси. Газета «Терджиман» («Перекладач»). 3. Просвітницька діяльність Ісмаїла Гаспринського, вклад в розвиток національної преси. 4. Перші кримськотатарські видання першої чверті XX століття. 5. Розвиток національної преси в 1920-1930 роках XX століття. 6. Національна преса часів Другої світової війни. 	Провести поглиблене дослідження одного з питань теми (15 балів) .
Самостійна робота – 15 балів	
Розділ 2. Розділ 2. СПЕЦИФІКА РОБОТИ ЖУРНАЛІСТА-МІЖНАРОДНИКА В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.	
<ol style="list-style-type: none"> 7. Відродження кримськотатарської преси після Депортації 1944 року. 8. Кримськотатарські ЗМІ та самвидав періоду національного руху за повернення в Крим. 9. Розвиток кримськотатарські ЗМІ після повернення народу на рідну Батьківщину в 1980-2010 роках. 10. Національні ЗМІ в період тимчасової окупації Криму. 11. Тиск на журналістів в окупованому Криму. 12. Громадська журналістика в окупованому Криму. 	Провести поглиблене дослідження одного з питань теми (15 балів) .
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ) З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЖУРНАЛІСТИКА»	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-політична ситуація в Криму наприкінці XIX століття. 2. Зародження кримськотатарської преси. Газета «Терджиман». 3. Просвітницька діяльність Ісмаїла Гаспринського, його вклад в розвиток національної преси. 4. Перші кримськотатарські видання першої чверті XX століття. 5. Розвиток національної преси в 1920-1930 роках XX століття. 6. Національна преса часів Другої світової війни. 7. Відродження кримськотатарської преси після депортації 1944 року. 	

8. Кримськотатарські ЗМІ та самвидав періоду національного руху за повернення в Крим.
9. Розвиток кримськотатарських ЗМІ після повернення народу на рідну Батьківщину в 1980-2010 роках.
10. Національні ЗМІ в період тимчасової окупації Криму Російською Федерацією у 2014 році. Тиск на журналістів. Громадська журналістика.
11. Кримськотатарське медійне середовище після повномасштабного вторгнення РФ в Україну.
12. ЗМІ та засоби комунікації кримськотатарської діаспори.
13. Роль Ісмаїла Гаспринського у формуванні кримськотатарської інтелігенції.
14. Виникнення та розвиток радіо в Криму в період Кримської АРСР.
15. Вплив депортації 1944 року на кримськотатарську журналістику.
16. Самвидав як інструмент боротьби за права кримськотатарського народу.
17. Діяльність кримськотатарських медіа у країнах Середньої Азії після депортації.
18. Роль газети «Янъи Дунья» та журналу «Йилдиз» у збереженні національної ідентичності кримських татар.
19. Кримськотатарські медіа у період Незалежності України (1991-2014 роки).
20. Вплив інтернет-журналістики на розвиток кримськотатарських медіа.
21. Пропагандистські методи російських медіа під час окупації Криму.
22. Виникнення громадянської журналістики серед кримських татар після окупації Криму у 2014 році.
23. Порушення прав кримськотатарських журналістів під час окупації Криму російською федерацією.
24. Ненасильницький спротив кримськотатарського народу та його відображення у медіа.
25. Вплив міжнародних кримськотатарських ЗМІ на формування громадської думки про окупацію Криму.

ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У режимі дистанційного навчання вивчення навчальної дисципліни «Сучасні технології навчання і методика викладання дисциплін» передбачає приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу вищої освіти пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

У режимі очного навчання програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності передбачає:

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проектор;
- комп'ютер/ноутбук/планшет;

- інтерактивні дошки;
наявність персонального комп'ютера (мультимедійного проектора, планшета, інтерактивної дошки тощо).

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть самостійними, їхніми власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Під час виконання письмових контрольних робіт, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами інформації заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики, дотримуються правил внутрішнього розпорядку ТНУ ім. В.І. Вернадського. Поводяться толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти повинні відвідувати усі лекції, семінарські заняття з навчальної дисципліни та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Недопустимі пропуски та запізнення на заняття без вагомих причин, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття/контрольного заходу без дозволу викладача. Критично сприймається несвоєчасне виконання поставленого завдання, терміни захисту індивідуального завдання (в контексті самостійної роботи), терміни ліквідації заборгованості та відсоток зниження оцінки.

До семестрового контролю будуть допущені ті студенти, які набрали не менше ніж 30 б. (робота на семінарах, самостійна, індивідуальна робота). Решту балів студент може добрати на підсумковому контролі, відповівши на два теоретичних питання (із переліку питань до підсумкового контролю), кожне з яких може бути оцінене максимально на 10 б., і виконавши два практичних завдання, кожне з яких може бути оцінене максимально на 10 б.; разом – 40 б. Окрім цього, до семестрового контролю не будуть допущені ті студенти, які без поважних причин пропустили більше ніж 50 % лекційних та більше ніж 50 % семінарських занять.

Для дистанційної форми навчання обов'язковим є: доєднання до не менше ніж 50 % лекційних та не менше ніж 50 % семінарських занять; присутність на заняттях з увімкненою камерою; навчально-наукова активність студента на кожному семінарі, коли здобувач вищої освіти присутній в онлайн-форматі.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання всіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у будь-який зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій, передбачених нормативними документами ТНУ ім. В.І. Вернадського, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Поточний контроль	Підсумковий	Сума

								контр оль	
Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				Екза мен	100
30				30				40	
Л1	Л2	Л3	Л4	Л5	Л6	Л7	Л8		
3	3	2	2	2	2	2	2	16	
С31	С3 2	С33	С34	С35	С36	С37	С38		
6	6	6	6	6	5	5	4	44	

Л – лекція
С – семінарське заняття;
САМ – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
80-89	Добре	B	вище середнього рівня
75-79	Добре	C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	непогано
60-65	Задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	Незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ (основна, допоміжна література, інформаційні ресурси в мережі Інтернет)

I. Обов'язкова

1. Юксель Г.З. Преса Курултаю кримськотатарського народу 1917-1918 років як дзеркало національного руху. Український часопис Міжнародного права. 2018. №4. С.104-114.
2. Юксель Г.З. «Кримськотатарські студії». Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/Л.С. Бекірова, Е.Ш. Меметова... Г.З.Юксель/За ред. І.МІ.Мельник. К.: Видавничий дім Дмитро Бураго, 2012. С. 63-110.
3. Юксель Г.З. "Крымскотатарская пресса конца 1910-х – начала 1930-х годов: организационно-функциональный и идейно-содержательный аспекты". Симферополь.: КРП: «Издательство «Крымучпедгиз», 2014. 170 с.
4. Деятели крымскотатарской культуры (1921-1944). Библио-графический словарь / Гл. ред. и сост. Д.П. Урсу. Симферополь: Доля, 1999. 240 с.
5. Гафаров С. Гаспринский – великий просветитель. Симферополь: Тарпан, 2001. 256 с.

6. Яблоновська Н.В. Этнична преса Криму: історія та сучасність. Сімферополь: Кримське навчально-педагогічне державне видавництво, 2006. 312 с.
7. Яблоновская Н. В. Проблемы культурного возрождения крымских татар и диалога культур на страницах газеты Временного Крымского мусульманского исполнительного комитета «Голос татар» . Культура народов Причерноморья. 2004. № 47. С. 174–176.
8. Хоменок О. С. Дореволюционные издания Таврической губернии (1838–1916 гг.): Очерк истории и библиографический указатель. Одесса: АО БАВА, 2003. 180 с.
9. Керимов И. А. Медений эснас: 1920–1938 гг. Симферополь: Таврия, 1997. 496 с.

II. Додаткова

1. Федоришин П. С. Преса і українська державність (1917–1920 рр.). Тернопіль: Збруч, 1996. 186 с.
2. Фазылов Р., Ногаев С. Кърымтатар эдебиятынынъ тарихы. Къыска бир назар. – Симферополь: Къырымдевокъувпеднешр, 2001. 640 с.
3. Урсу Д. П. Очерки истории культуры крымскотатарского народа (1921–1941). Симферополь: Крымское учебно-педагогическое государственное издательство, 1999. 144 с.
4. Урсу Д. П. Бекир Чобан-заде. Жизнь. Судьба. Эпоха. Симферополь: Крымское учебно-педагогическое государственное издательство, 2004. 276 с.
5. Репрессированное поколение крымскотатарских общественно–политических деятелей, подвижников науки и культуры: Материалы Международной конференции 28–29 мая 1999 г. Симферополь: Крымское государственное учебно-педагогическое издательство, 2001. 300 с.
6. Къуртнезир З. Къырымтатар эдиpleri. Омюр ве яратыджылыкълары акъкъында къыска малюматлар. Симферополь: Таврия, 2000. 223 с.
7. Крымскотатарские художники: Библиографический словарь/ Сост. Э.Я. Черкезова. Симферополь: Доля, 1999. 68 с.
8. Крымскотатарская энциклопедия: В 2 т. / Авт.-сост. Р. Музафаров. Симферополь: Ватан, 1993–1995. 836 с.
9. Кримський А.Ю. Література кримських татар. Сімферополь: Доля, 2003. 200 с.
10. Керимова С. Страницы истории крымскотатарского довоенного театра и драматургии. Симферополь: Доля, 2002. 192 с.
11. Керимов И.А. Къырымтатар эдебияты: Учебное пособие по крымскотатарской литературе для старшеклассников и студентов филологических факультетов. Симферополь: Крымское учебно-педагогическое гос. изд-во, 1995. 352 с.
12. Керимов И. А. Теренлик. Эдебий-библиографик очерк. Ташкент: Гъафур Гъулам адына эдебият ве санъат нашрияты, 1998. 144 с.
13. Керимов И. А. Крымскотатарская периодическая печать довоенного периода. Голос Крыма. 2004. № 16. С. 7.
14. Керимов И. А. Крымскотатарская периодическая печать довоенного периода. Научный бюллетень. 2004. № 1 (6). С. 2-5; № 2 (7). С. 2–6.
15. Керимов И. А. Гаспринскийнинъ «джанлы» тарихи. 1883-1914 гг. Симферополь: Тарпан, 1999. 408 с.
16. Керимов И. А. Бизлер артыкъ кене эски «Янъы дюнья» мыз. Янъы дюнья. 2004. № 1-3 (713-715). С. 3.
17. Керим И. А. XIX асырнынъ сонъу ве XX асырнынъ башында къырымтатар бедий сезюнинъ эврими. Симферополь.: Къырымдевркъувпеднешир, 1998. 184 с.
18. Исмаил Гаспринский – великий просветитель. Сост. Ф. Зиядинов. Симферополь: Тарпан, 2001. 256 с.

19. Деятели крымскотатарской культуры (1921-1944). Библио-графический словарь / Гл. ред. и сост. Д.П. Урсу Симферополь: Доля, 1999. 240 с.
20. Гафаров С. Гаспринский – великий просветитель. Симферополь: Тарпан, 2001. 256 с.
21. Ганкевич В. Ю. Очерки истории крымскотатарского народного образования (Реформирование этноконфессиональных учебных заведений мусульман в Таврической губернии в XIX – начале XX века). Симферополь: Таврия, 1998. 164 с.
22. Ганкевич В. Ю. На службе правде и просвещению. Симферополь: Доля, 2000. 328 с.
23. Ганкевич В. Ю. «Тонгуч» ве «Шефакъ». Йылдыз. 2001. № 5. С. 123–140.
24. Возгрин В.А. Исторические судьбы крымских татар. М.: Мысль, 1992. 357 с.
25. Акъчокъракълы О. Къырымда татар матбуатджылыгы. Илери. 1927. № 4. С. 17–23.
26. Айвазов А. С. Къырым татарларында газета ве газетаджылыкъ. Илери. 1927. № 4. С. 5–14.
27. Айвазов А. С. Къырым генчлерининь ильк газетасы. Илери. 1926. № 1. С. 49–53.
28. Яблоновская Н. В. Газета Крымскотатарского парламента (Курултая) «Крым» (1917-1918гг.). Культура народов Причерноморья. 2004. № 54. С. 118–120.
29. Юнусов Ш. Э. Крымскотатарская поэзия 20-х годов XX века: Традиционное мировоззрение и меняющийся мир. Симферополь: Доля, 2004. 168 с.

Інформаційні ресурсі.

1. <http://www.journ.univ.kiev.ua>.
2. <http://www.journalib.univ.kiev.ua>
3. www.stud.com.ua